

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Teresa Bielska-Sobkowicz
SSN Hubert Wrzeszcz

w sprawie z powództwa H. H. P. Spółki z o.o. w W.
przeciwko L.S.A. w W.
z udziałem interwenientów ubocznych P. C. Spółki z o.o. w W. i innych, o wydanie
nieruchomości,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 11 maja 2011 r.,
zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 11 stycznia 2010 r. dotyczące nadania klauzul wykonalności
i na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 4 stycznia 2010 r.,

odrzuca zażalenie.

Uzasadnienie

Po prawomocnym zakończeniu sprawy z powództwa „H. H. P.” spółki z o.o. z siedzibą w W. przeciwko stronie pozwanej „L.” S.A. z siedzibą w W. (z udziałem kilkudziesięciu interwenientów ubocznych po stronie pozwanej) – w następstwie wyroku Sądu Apelacyjnego z 10 września 2009 r., którym oddalono apelację strony powodowej od wyroku Sądu Okręgowego z 24 października 2008 r. – wymieniony Sąd Apelacyjny uwzględniając odrębne wnioski wierzycieli (interwenientów ubocznych, na rzecz których w wyroku Sądu pierwszej instancji zasądzone od strony powodowej w określonym zakresie zwrot kosztów procesu), postanowieniami z 11 stycznia 2010 r. nadał tytułom egzekucyjnym (w postaci

wskazanego wyroku Sądu pierwszej instancji) klauzule wykonalności oraz obciążył dłużnika m.in. kosztami klauzuli w kwocie 42 zł. Wcześniej natomiast postanowieniem – z 4 stycznia 2010 r. – Sąd Apelacyjny uwzględniając stosowne wnioski tychże interwenientów, zasądził od strony powodowej jako ich dłużnika kwoty po 102 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania klauzulowego.

Od powyższych orzeczeń w przedmiocie kosztów postępowania związanych z nadaniem klauzuli wykonalności strona powodowa skierowała do Sądu Najwyższego zażalenie, w którym wniosła o uchylenie zaskarżonych postanowień i „przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z przepisu art. 394¹ § 1 i 2 k.p.c. wynika, że zażalenie do Sądu Najwyższego może być wniesione tylko w ściśle określonych wypadkach. Między innymi wchodzi ono w rachubę w odniesieniu do postanowienia sądu drugiej instancji w zakresie kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji. W rozważanej sytuacji zażalenie do Sądu Najwyższego zostało złożone na orzeczenie o kosztach postępowania klauzulowego. W związku z takim stanem rzeczy należy zwrócić uwagę na postanowienie Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2010 r., III CZ 59/10 (Lex nr 688689, zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z 27 stycznia 2006 r., III CZ 107/05, OSP 2006, nr 8, poz. 70), w którym trafnie przyjęto, że na gruncie obowiązującego kodeksu postępowania cywilnego nie jest dopuszczalne wniesienie zażalenia od postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności, wydanego na podstawie art. 781 § 1 k.p.c., ponieważ postanowienie to nie kończy postępowania w sprawie.

Jest oczywiste, że wyłączenie dopuszczalności zażalenia z punktu widzenia art. 394¹ § 2 k.p.c. samo przez się nie przesądza dopuszczalności zażalenia w przedmiocie samych kosztów postępowania klauzulowego. W tym wypadku bowiem trzeba uwzględnić treść art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c., w myśl którego, zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje na postanowienia sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji. Z przytoczonego przepisu wynika, że dotyczy on „kosztów procesu”. Sformułowanie to wskazuje wyraźnie, że chodzi tu o koszty postępowania

sądowego związanego z rozpatrywaniem Osprawy wszczętej w wyniku powództwa. Skoro tak, to należy podkreślić, że zgodnie z art. 13 § 2 k.p.c., jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, przepisy o procesie stosuje się odpowiednio do innych rodzajów postępowań unormowanych w tym kodeksie. Zawarte w art. 13 § 2 k.p.c. wyrażenie wskazuje zatem, że w postępowaniu klauzulowym zastosowanie art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c., może być tylko odpowiednie. Stosownie do ogólnie przyjętego w orzecznictwie i w doktrynie pojmowania zasad „odpowiedniego” stosowania przepisów, niektóre z nich znajdują zastosowanie wprost, bez żadnych modyfikacji i zabiegów adaptacyjnych, inne tylko pośrednio, a więc z uwzględnieniem konstrukcji, istoty i odrębności postępowania, w którym znajdują zastosowanie, a jeszcze inne nie będą mogły w ogóle być wykorzystane. Stosowanie „odpowiednie” oznacza przeto w szczególności niezbędną adaptację (i ewentualnie zmianę niektórych elementów) normy do zasadniczych celów i form danego postępowania, jak również pełne uwzględnienie charakteru i celu danego postępowania oraz wynikających stąd różnic w stosunku do uregulowań, które mają być zastosowane (zob. np. uzasadnienie uchwały Sadu Najwyższego z 15 września 1995 r., III CZP 110/95, OSNC 1995, z. 12, poz. 177).

Zważywszy na pozycję ustrojową Sądu Najwyższego i jego konstytucyjną rolę należy uznać, że art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. jako przepis wyjątkowy i podlegający tym samym wykładni restryktywnej nie ma zastosowania w postępowaniu klauzulowym.

Wychodząc z tego rodzaju założenia, na podstawie art. 373 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono, jak na wstępie,

